

Stichting “Oudheidkamer Hoolt’n”

NIEUWSBRIEF

Oktober 2023

Nummer 23-02

Algemeen

Al meerdere jaren is het gebruikelijk dat er jaarlijks begin januari en begin augustus een Nieuwsbrief uitkomt. Dit keer liet de Nieuwsbrief van augustus even op zich wachten. Daar is bewust voor gekozen omdat we geen Nieuwsbrief wilden uitbrengen, waarin niets wordt vermeld over een voor de Oudheidkamer belangrijk onderwerp. Namelijk de eigendomsovergang van 'n Spieker van mevrouw Koopman naar de gemeente Rijssen-Holten, welke eigendomsoverdracht op 22 september jl. definitief is geworden. Verder is in het bestuur nogmaals aan de orde geweest de opzet van de Nieuwsbrief. Op beide onderwerpen wordt in deze Nieuwsbrief terug gekomen

Organisatie Oudheidkamer

Bestuur

Al langere tijd wordt gekeken naar de mogelijkheid het bestuur te versterken met iemand die de financiën en de financiële administratie op zich kan en wil nemen. Sinds een paar maanden loopt Ria Meijerman-Lubbersen in het bestuur mee om zich te oriënteren over deze werkzaamheden en of ze het ziet zitten deze taak op zich te nemen.

Vrijwilligers

Overleden

Op 9 maart jl. overleed Johan van Bruggen. Johan was jarenlang actief bij de werkgroep Onderhoud. Uiteraard was Johan daar bij uitstek de deskundige op het gebied beveiliging, beeld en geluid en elektriciteit. In 2009 kreeg de Oudheidkamer de beschikking over het gehele voormalige gemeentehuis. Johan werd toen ingeschakeld voor de aanleg van de beveiliging. Later werd Johan vaste vrijwilliger bij de Oudheidkamer en werden zijn aandachtgebieden met name elektriciteit en verlichting. Johan was 81 jaar.

Verjaardag

Afgelopen maand vierde Hilly Warrink haar 90ste verjaardag. Hilly is nog steeds actief als vrijwilliger bij de werkgroep Textiel/kleding.

Overzicht overige mutaties bij de vrijwilligers in 2023

Nieuwe vrijwilligers:

- Gerhard Kolkman – Film
- Annie Overmeen – Textiel

Vrijwilligersuitstapje

Op zaterdag 7 oktober jl. om 8.00 uur was het verzamelen bij Café Restaurant Vree Egberts in Nieuw Heeten voor het jaarlijkse uitstapje. Voor de meesten betekende dat behoorlijk vroeg op staan. De weersverwachtingen waren prima, een beetje een teleurstelling was dat er door ziekte en andere fysieke problemen op het laatst toch weer acht mensen zich moesten afmelden.

Gepland was een vertrek om 8.15 uur en dat werd vlot gehaald. Vertrek naar het Museum voor Nostalgie en Techniek in Langenboom. Eerst koffie drinken en daarna twee uur rondgeleid door een

gids. Die twee uur leek wel veel, maar het is een uniek museum met voor elk wat wils mannen en vrouwen van alle generaties. Wil men alles goed bekijken heeft men dagen nodig. De binnenkomst in de eerste hal is al overweldigend, er staan maar liefst 124 tractoren opgesteld, tractoren allemaal met een bouwjaar van voor 1950 en uit alle delen van de wereld. Bij de introductie werd al gezegd dat het eigenlijk niet één museum is maar 60 – 70 museumpjes ineen. Een bijzondere collectie oude gereedschappen en gebruiksvoorwerpen van meer dan 70 ambachten en beroepen, met duizenden voorwerpen, gereedschappen, enz. Echt een bijzonder en voor bijna iedereen een interessant museum. Even na 13.00 uur vertrek naar Grave waar een ieder op eigen gelegenheid de stad kon bewonderen, winkelen of een terrasje pakken voor een consumptie en lunch. Dat laatste had duidelijk de voorkeur.

De dag werd weer afgesloten bij Café Restaurant Vree Egberts in Nieuw Heeten met een gezamenlijk etentje en een paar consumpties.

Overgang eigendom 'n Spieker van mevrouw Koopman naar de gemeente Rijssen-Holten

In maart van dit jaar nam de gemeente Rijssen-Holten contact op met mevrouw Koopman over de mogelijkheid van verkoop van het bedrijfspand 'n Spieker aan de Kerkhofsweg aan de gemeente Rijssen-Holten. Mevrouw Koopman heeft daarop aangegeven dat 'n Spieker haar dierbaar is, maar ook dat ze na hierover te hebben nagedacht en na overleg met haar familie open staat voor een gesprek. Daarbij heeft ze wel aangegeven dat het voor haar van belang is dat de Oudheidkamer de mogelijkheid blijft behouden om de door haar gewenste opslagfunctie tegen haalbare en kostendekkende voorwaarden voort te kunnen zetten.

Op 22 september jl. is de definitieve eigendomsoverdracht ondertekend en heeft de Oudheidkamer de Overeenkomst tot contractoverneming 'n Spieker, behorende bij Huurovereenkomst Kerkhofsweg, getekend.

Zowel in Verkoopovereenkomst van mevrouw Koopman naar de gemeente Rijssen-Holten als in Overeenkomst tot contractoverneming 'n Spieker zijn voorwaarden/garanties voor de Oudheidkamer opgenomen, zoals:

De huurovereenkomst met de gemeente gaat in op 1 november 2023 en loopt tot 1 november 2033 en loopt dus 10 jaar.

De verhuurder (gemeente) heeft de bevoegdheid de huurovereenkomst op te zeggen onder voorwaarde dat er een alternatieve locatie wordt gevonden welke voldoet aan de volgende criteria:

- Locatie met vergelijkbaar oppervlak , die geschikt is voor de opslag van de goederen van de huurder;
- Locatie moet goed bereikbaar zijn en op vergelijkbare afstand ten opzichte van de huidige opslaglocatie liggen;
- De kosten van de alternatieve locatie dienen in lijn te zijn met het huidige prijspeil.

Graag hadden we de voorwaarden nog iets concreter gezien. Anderzijds is het uiteraard zo dat de activiteiten van de Oudheidkamer voor de gemeente Rijssen-Holten belangrijk moeten zijn en blijven. En daarom de gemeente niet wil tornen aan de faciliteiten welke de Oudheidkamer thans worden geboden.

Nieuwsbrief

De Nieuwsbrief, vorm, inhoud en verschijningsmomenten is al meerdere keren onderwerp geweest in de bestuursvergaderingen. Van de kant van de vrijwilligers wordt nogal eens aangegeven dat men het vrij uitgebreid vindt.

De Nieuwsbrief wordt thans verstuurd naar de bestuursleden en de vrijwilligers van de Oudheidkamer, maar ook naar onze donateurs met een bij de Oudheidkamer bekend mail adres. Momenteel is het zo dat bij bijna alle vermeldenswaardige activiteiten van de Oudheidkamer, zoals nieuwe exposities, Noaberavond, Open Dag, Kerstfair en Hoolter Museumdag door Sandra Herbig een vrij gedetailleerd persbericht wordt gemaakt. Daarnaast zorgen Sandra en Erik Rensen voor een uitgebreide vermelding van de activiteiten op de website van de Oudheidkamer, meestal aangevuld met foto's. In de Nieuwsbrief doen we dat dan nog een keer weer over. Daarom willen we voortaan de persberichten van Sandra ook versturen naar onze vrijwilligers, en naar de betreffende donateurs en in de Nieuwsbrief een verkorte versie hiervan opnemen.

Kennismaking met nieuwe wethouder

Begin november vorig jaar werd de heer de Koff benoemd tot wethouder als opvolger van de heer de Koe. Op 23 januari jl. kwam de heer de Koff bij de Oudheidkamer om kennis te maken om met het bestuur van de Oudheidkamer.

Nieuwe inwoners van Holten

Op verzoek van de afdeling Communicatie van de gemeente Rijssen-Holten heeft de Oudheidkamer een tweetal kennismakingsavonden georganiseerd voor nieuwe inwoners van de gemeente Rijssen-Holten en wel op 7 en 14 februari jl. Een tweetal avonden waar we ook Broer een leven lang boer, Informatie Centrum Canadese Begraafplaats, Molen de "Hegeman" en Natuurmuseum de Holterberg bij hebben betrokken. Van de zijde van de gemeente waren een wethouder en de griffier aanwezig. Onder andere door de hoge opkomst, meer dan 60 personen, verliep de eerste avond nogal wat hectisch en liep in tijd teveel uit. De tweede avond daarentegen was een leuke gemoedelijke avond en was er na afloop voor de deelnemers in de nazit nog tijd om met elkaar kennis te maken.

Afscheid burgemeester Arco Hofland en inhalen nieuwe burgemeester Jurgen van Houdt

Op 23 februari jl. was de afscheidsreceptie van burgemeester Arco Hofland, waar we de burgemeester hebben bedankt voor zijn periode als burgemeester van Rijssen-Holten.

Op 7 maart jl. werd de nieuwe burgemeester Jurgen van Houdt ingehaald. Door de gemeentesecretaris Rik Tukker was ons gevraagd in het Holtense deel van de gemeente wat te organiseren rond het inhalen van de burgemeester en zijn gezin. Daarbij hebben we de vrijwilligers van Molen de Hegeman, de Buurtvereniging Dijkerhoek en De Hoolter Daânsers ingeschakeld. En zo werd er bij de molen in Dijkerhoek 'gemeut' en gedanst.

In Holten bij de drie varkens op de Smidsbelt werd door Erik Rensen namens de Oudheidkamer het boek Tien eeuwen Holten, met een toepasselijk woordje, overhandigd.

De heren van onze werkgroep Film Jan Wansink, Johan Hofman en Gerhard Kolkman hebben alles op film vastgelegd, inclusief het Rijssense deel van de ontvangst en de receptie daarna.

Gerhard Kolkman heeft van het gehele gebeuren een prachtige film gemonteerd.

Noaberavond 2023

Op donderdag 23 maart 2023 werd in de "Kandelaar" de jaarlijkse "Noaberavond" gehouden.

De "Noaberavond" is in feite specifiek een donateuravond. Een donateuravond welke in de loop der jaren een bredere doelstelling heeft gekregen en vrij toegankelijk is voor donateurs en tegen betaling zijn ook andere belangstellenden welkom.

De werkgroep Foto van de Oudheidkamer neemt op deze avond een buurschap/straat onder de loep.

Dit keer niet een buurschap maar een deel van een straat in het dorp Holten, namelijk het

deel van de Dorpsstraat vanaf de rotonde Larenseweg – Stationstraat tot aan Café Boer Biet.

Het "Gronauer Shanty Chor" zorgde voor de muzikale omlijsting.

De "Noaberavond" werd weer goed bezocht.

Het "Gronauer Shanty Chor" leek toch wel een beetje een vreemde eend in het bijt. Maar het invullen van de gewenste muzikale omlijsting door een koor uit omgeving Dorpsstraat liep spaak, onder andere door het niet beschikbaar zijn van een dirigent. Onze vrijwilliger van de werkgroep Mariniers Jan Hendriks uit Hengelo (Ov) bood aan met zijn Shanty Chor naar Holten. En dat verliep prima, met nogmaals dank daarvoor.

Collegevergadering B & W gemeente Rijssen Holten

Op 26 september jl. vond de collegevergadering van Burgemeester en wethouders plaats in de raadszaal van de voormalige gemeente Holten. We hebben die gelegenheid aangegrepen om 's middags de film, gemaakt van het inhalen van burgemeester Jurgen van Houdt, te vertonen en om daarna met het college onder leiding van Hans Stam een dorpsrondleiding met het college te verzorgen.

Uitbouw aan de achterkant Dorpsstraat

Er lijkt wat beweging te komen in het voorbereidingstraject.

Trouwzaal

Er is dit jaar al meerdere keren gebruikt gemaakt van de mogelijkheid om te trouwen in de Oudheidkamer. In de maanden februari, maart, april, mei en juni mochten we telkens 1 bruidspaar verwelkomen. De gezelschappen waren elke keer zo klein, dat ze niet in de trouwzaal zijn getrouwd, maar in de burgemeesterskamer. Deze ruimte is voor groepen kleiner dan 10 personen beter geschikt en knusser dan de ruime trouwzaal.

Exposities

'Gerrie Oplaat-verhalen in klei' en 'Kunstig Holten'

Aan de Vereniging van van Holtense Beeldende Kunstenaars was gevraagd een Holtens tintje te geven aan haar expositie in de Oudheidkamer. Met de exposities 'Gerrie Oplaat-verhalen in klei' en 'Kunstig Holten' voldeed de VHBK uitstekend aan die wens.

Het inrichten van de exposities werd met name verzorgd door Bennie Oplaat, de echtgenoot van Gerrie Oplaat, Wim Kwakernaak en Hans Wissink.

De exposities hebben, met name in de maand oktober van vorig jaar, heel veel bezoekers getrokken, waaronder veel oud-cursisten van Gerrie, uit diverse plaatsen in de omgeving van Holten.

Deze exposities is blijven staan tot maart 2023.

'Boskopr doo'

De nieuwe thema-expositie ingaande april 2023 met als onderwerp Holtense winkeltjes in de jaren

50 – 60 van vorige eeuw heeft als benaming 'Boskopr doo' meegekregen. De expositie met onder andere gericht op de Holtense kruidenierswinkels/winkeltjes zoals die er in Holten waren in die periode. Zo is er een winkelinterieur te zien met bijbehorende kruidenierswaren uit die periode, met een grote originele kassa. Daarnaast is er heel veel fotomateriaal te zien van de inmiddels verdwenen winkels en rijdende winkels uit die tijd. De in de vitrines uitgestalde rookwaren, schoonmaakmiddeltjes, etc.

leveren bij de bezoekers meestal veel herkenning op.

De achterste ruimte is de expositie gericht op beeld en geluid uit bovengenoemde periode en daarvoor. Apparatuur zoals radio's, televisies, pick-ups, geluidsapparatuur, etc. En natuurlijk hier ook weer foto's van de Holtense winkels waar deze apparatuur te koop was.

Alle tentoongestelde materialen en foto's waren in 'n Spieker voorhanden.

In de middelste expositieruimte laat de werkgroep Textiel zien met welke attributen en in welke kleding de huisvrouw toen op pad ging voor de wekelijkse boodschappen.

De werkgroep Mariniers toont in hun deel van de expositie het thema 'Wintertraining Noorwegen/Schotland', een training met zware beproevingen. Videobeelden en foto's van de trainingen vanaf de jaren 80 tot nu zijn er te zien. Het deel beeld en geluid heeft eind september plaats gemaakt voor een nieuwe expositie. Het grootste deel van de expositie blijft nog staan tot maart komend jaar.

'Broer een leven lang boer'

Broer Pekkeriet begon jaren geleden met het verzamelen van boerengereedschappen en werktuigen, wat resulteerde in een prachtige verzameling. In het museum van de Stichting 'Broer een leven lang boer' aan de Langstraat in Holten is dit allemaal te bewonderen.

Naast zijn activiteiten op de boerderij, nog steeds, en voor het museum heeft Broer als hobby schilderen. Vooral in de winterperiode werden en worden nog steeds door hem schilderijen gemaakt. Schilderijen van landschappen, dieren, stilleven, maar ook schilderijen nageschilderd van oude meesters zoals Johannes Vermeer worden door Broer gemaakt.

In het achterste deel van onze expositieruimte is een flink deel van Broer zijn schilderijen te bewonderen.

'Gezondheidszorg - De Zorg van Toen'

Begin van dit jaar werden we benaderd door een aantal Holtense EHBO'ers die nog materialen in bezit hebben wat jaren geleden werd gebruikt bij de EHBO, met het idee om daarmee een expositie in te richten. We hebben destijds aangegeven dat best een goed idee te vinden, maar het dan wel wat breder willen opzetten. Waarbij met name gedacht werd aan de gezondheidszorg in Holten en in het algemeen van toen.

De komende tijd zal bekeken worden welke wijze hier inhoud aan gegeven kan worden en over welke periode het moet gaan als het over 'toen' gaan.

Uitgangspunt wordt wel een expositie met ingang van april 2024.

Foto-expositie – De Holterbergruiters

In december 2022 werd in Sporthal 't Mossink de foto-expositie van de Paarden Sport Vereniging Holterbergruiters geopend. Bij de opening van de expositie belichtte Gerrit te Winkel nog even de geschiedenis van de Paarden Sport Vereniging Holterbergruiters. Een fusievereniging van de Landelijk Rijvereniging de Bergruiters (1933) en Pony Club De Bergruitertjes (1961) ontstaan in 2015. Vroeger waren de leden vooral boerenzonen, dat is heden ten dage wel anders.

Foto-expositie – 50 jaar Diessenplas

In het kader van 50 jaar Woonzorglocatie Diessenplas, onderdeel van Carinova, heeft de werkgroep Foto een foto-expositie samengesteld, met eigen fotomateriaal en fotomateriaal beschikbaar gesteld door de Diessenplas. Op 18 september jl. was de officiële opening van de fototentoonstelling.

Overige Oudheidkamer-activiteiten

Bevrijding Holten - Stolpersteine

Het Stolpersteine poetsen door de leerlingen van een Holtense basisschool is een jaarlijkse activiteit in het kader van de herdenking van de bevrijding van Holten op 8 en 9 april 1945, georganiseerd in een samenwerkingsverband van de Oudheidkamer en de SVNF (Stichting Viering Nationale Feestdagen). Dit vond dit jaar plaats op donderdag 6 april 2023.

Het was dit jaar de groep 8 van de basisschool De Holterenk.

Filmweek

In de week van maandag 19 april tot en met donderdag 20 april 2023 organiseerde de werkgroep Film weer een filmweek voor donateurs en andere belangstellenden. Dagelijks een middagvoorstelling en een avondvoorstelling.

Maandag 17 april: Filmmateriaal van Holtense amateur-filmers . Wegstapel (Diessenplas) - Bevrijdingsfeest 1970. Henk Ebrecht – Braderie 1972 en in 1973 filmen vanaf de silo van de Mengunie. Aaftink (Cents) – hun leven als boer. Dick Kevelam – Veemarkt in Zwolle 1982.

Dinsdag 18 april: Henk en Jannie Stukker vertellen over garage EHAG. Jan Wansink filmde de Middenstandsbeurs in 1988 en 1991 en in 1988 het Internationale Folklore Festival.

Woensdag 19 april: Van Gerard Eftink en Jan Veldhuis de Midwinterhoornblazers. Jan Bouwhuis zijn rapportage over de sloop en opbouw van hun winkel en de bouw van Marjo's winkel aan de Oranjestraat. Arjan en Jan van Langen filmden in 2011 de dassenburchten in de Helhuizen. Gerrit Tuitert (Jeurlink) – het 25 jarige voetbaljubileum van Ap Jansen en Albert Meerman. Henny en Diki Vruwink – de sloop van Veevoederfabriek van C.A. Muller & Zn in 2000.

Donderdag 20 april: Laatste concert van het Holtens Mannenkoor in 2022. De geschiedenis van de Schipbeek en de Buurserbeek het meesterwerk van Johan Hofman.

Belangstelling was weer zeer wisselend, van 15 belangstellenden tot een volle zaal van met meer dan 40.

Bevrijdingsdag 5 mei

Op vrijdagavond 5 mei 2023 werd tweemaal de film vertoont, gemonteerd van de video-opnamen van het interview met Jans Jansen over het dramatische gebeuren met Marinus Stevens tijdens de Tweede Wereldoorlog in Espelo/Helhuizen. Een film afgewisseld met beelden van herdenking bij het Stevensmonument aan de Haarlerweg.

De film is een productie van de werkgroep Film.

13^e Hoolter Museumdag

De gezamenlijke Holtense musea en cultuurhistorische instellingen organiseerden op woensdag 9 augustus 2023 voor de dertiende keer de Hoolter Museumdag. Een Museumdag welke dit jaar in het teken stond van 'De mens als'. Voor de Oudheidkamer was het 'De mens als... grutter', waarbij uiteraard ingespeeld werd op de expositie 'Boskopl doo'.

Bij de Oudheidkamer was er vanaf 10.00 uur tot 16.00 uur doorlopend bezoek en kunnen we terugkijken op een leuke goed bezochte dag. Ook van de andere deelnemers kwamen positieve reacties.

De deelnemende musea en cultuurhistorische instellingen waren naast de Oudheidkamer:

Collectie Nagelhout;

Museum 'Broer een leven lang boer';

Diekerhookse Mölle "De Hegeman";

Natuurmuseum Holterberg.

Als extra aanlegpunt was dit jaar in de route opgenomen een onderdeel van Greun Holten, de Greunt'n Tuin op Opa's Erf aan de Pasmansweg. Ook hier positieve reacties, voor herhaling vatbaar vond men.

Open Dag – Oudheidkamer en 'n Spieker

Op zaterdag 16 september 2023 waren donateurs en andere belangstellenden weer van harte welkom op de jaarlijkse Open Dag van 11.00 uur tot 17.00 uur. Bij de Oudheidkamer en bij 'n Spieker. Weer een Open Dag met een aantal extra activiteiten. Zo traden tussen 11.00 uur en 13.00 uur de Hoolter Daânsers op. Afwisselend op het plein bij de Oudheidkamer en bij 'n Spieker aan de Kerkhofsweg. Vanaf 13.00 uur was Janny Vruwink bij 'n Spieker met haar vlechtwerk. Zij vlecht allerlei dieren en voorwerpen van stro.

De leden van de werkgroep Foto hadden voor deze dag ook weer een prijsvraag bedacht, bestaande uit 12 vragen die voor iedereen met behulp van derden, boeken of internet thuis te beantwoorden waren. Alleen de laatste vraag kon alleen gevonden worden in de Oudheidkamer tijdens de Open Dag. De te winnen prijzen waren voor een groot deel gesponsord door Holtense winkeliers en bedrijven. Het aantal ingeleverde prijsvraag formulieren viel wat tegen. Verder was het een prima dag met veel belangstellende bezoekers, meer dan 200.

Kuier'n door het hart van Holten

Werkgroep Heemkunde startte vorig jaar zomer met de organisatie van een dorpswandeling onder de naam 'Kuier'n door het hart van Holten'. Onder begeleiding van een deskundige vrijwilliger van de Oudheidkamer worden de deelnemers aan deze wandeling meegenomen langs historische plekjes in hartje Holten.

De rondleidingen worden verzorgd door Anton van Beek en Hans Stam. In totaal waren er dit jaar weer bijna 80 deelnemers aan de rondleiding.

Voor meer informatie zie de website van de Oudheidkamer Holten.

Leskist

De leskist 'Toen opa en oma op de lagere school zaten' is in maart geleend door de Elimschool uit Rijssen. De gehele school stond deze maand in het teken van geschiedenis. Er werd zelfs een speciale avond voor ouders, broertjes en zusjes en andere belangstellenden georganiseerd om elk thema te komen bekijken. Kinderen hadden met behulp van deze leskist ook zelf materiaal meegenomen naar school en uitgesteld. Door alle drukte hiervoor op school, was er geen tijd om ook een bezoek aan 'n Spieker te brengen.